

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Det kongelige Nærings- og Fiskeridepartement

postmottak@nfd.dep.no

Vår ref: ØF/fisk-16

Deres ref: 15/5928

Hvalstad, den: 18.02.2016

Forslag til innretning på havbruksfondet - høringsinnspill

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til Nærings- og fiskeridepartementet høring av 10.12.2015 vedrørende forslag til innretning på havbruksfondet (deres ref.: 15/5928).

I Meld. St. 16 (2014-2015) "Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett" (heretter "havbruksmeldingen") presenterer regjeringen et nytt system for justering av kapasiteten i oppdrettsnæringen basert på miljøindikatorer, handlingsregler og en inndeling av kysten i produksjonsområder. Næringskomiteen har i sin innstilling til meldingen gått inn for at 80 prosent av vederlaget for tildeling av ny kapasitet skal tilfalle kommunal sektor, mens statens andel skal være 20 prosent. Videre er regjeringen bedt om å opprette et havbruksfond som skal sikre en rimelig fordeling av kommunal sektors andel av vederlaget på alle fylkeskommuner og kommuner med oppdrettsvirksomhet. Denne høringen er en oppfølging av Stortingets behandling av havbruksmeldingen. NJFF er opptatt av at myndighetene velger legger rammer og velger løsninger som legger til rette for en miljømessig bærekraftig havbruksnæringen. Våre kommentarer til forslagene til innretning av havbruksfondet har dette som utgangspunkt.

Nasjonalt eller regionalt havbruksfond?

I havbruksmeldingen legges det opp til å dele kysten inn i 11-13 produksjonsområder hvor det etableres miljøindikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere vekst i det enkelte

produksjonsområde annethvert år. Et spørsmål er derfor om det bør opprettes et nasjonalt havbruksfond, eller om det bør opprettes 11-13 havbruksfond – ett for hvert produksjonsområde. Et annet alternativ kan være fylkesvise havbruksfond, noe Troms fylkeskommune har vært inne på i sitt foreløpige innspill. Departementet mener at inntektene fra fremtidige kapasitetstildelinger bør fordeles på alle fylkeskommuner og kommuner som har oppdrettsvirksomhet, uavhengig av om fylkeskommunen/kommunen ligger i et område hvor kapasiteten på konsesjonsnivå økes, reduseres eller holdes uendret. Stortinget har lagt til grunn at alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet skal få en andel av fondet, ikke bare kommuner og fylkeskommuner som tilrettelegger for nye lokaliteter. Et argument mot at kun kommuner i produksjonsområder som får vekst tilgodeses, er også at Kommuner i produksjonsområder hvor kapasiteten holdes uendret eller reduseres grunnet den biologiske situasjonen, opplever større negative virkninger av aktiviteten. Dette taler etter NJFFs mening for at disse kommunene bør få en like vesentlig andel av fondet som de kommunene hvor det økes. I områder med en mindre god biologisk situasjon, kan det også være stort behov for ressurser til klarering av nye og mer miljømessig egnede lokaliteter for oppdrett. Kommunene bør da gis incentiver for å medvirke til en utvikling i den retning, spesielt vil dette være aktuelt inntil oppdrettsvirksomheten i sin helhet er flyttet over i lukkede anlegg eller anlegg med annen teknologi som sikrer at utfordringene knyttet til lakselus, rømming og utslipp er ivaretatt.

"Branngatekommuner"

I havbruksmeldingen beskrives et system for kapasitetsjustering uten at det legges opp til etablering av store oppdrettsfrie "branngater" (barrierer mot spredning av parasitter og sykdom mellom produksjonsområder). Det nye systemet for kapasitetsjustering lukker imidlertid ikke muligheten for å kunne opprette større branngater på et senere tidspunkt. Etablering av branngater vil kunne medføre at enkelte lokaliteter må bli permanent brakklagt. Vertskommunene for branngatene, "branngatekommunene", vil dermed bidra til felleskapets beste. NJFF mener disse da bør tilgodeses med en andel av inntektene fra fremtidige kapasitetsøkninger.

NJFF mener at branngater også bør vurderes i forhold til ordningen med nasjonale laksefjorder. Dette kan være et tiltak for å bedre på situasjonen for de ville laksefiskene inntil

hele oppdrettsvirksomheten er over på ny teknologi som løser næringens betydelige miljøutfordringer. Mange av de nasjonale laksefjordene er avgrenset slik at ordningen kun omfatter indre deler av fjordene. Disse områdene er oppdrettsfrie. Ved å forlenge relevante nasjonale laksefjorder helt til havs, vil man kunne oppnå både å få tilnærmede branngater mht spredning av lakselus mellom kystavsnitt, men mest av alt forbedre forholdene for vill laks tilknyttet vassdrag nasjonale laksefjorder. Dette var også den opprinnelige tanken bak forslaget om nasjonale laksefjorder og nasjonale laksevasdrag slik det ble foreslått av Villaksutvalget (NOU 1999:9 «Til laks åt alle kan ingen gjera?»). Disse ordningene skulle sikre villaksen fri passasje fra vassdragene og ut til oppvekstområdene i havet. Det gjør de i for liten grad slik de i dag er utformet.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth